

Sędziszów Małopolski, dnia 8 sierpnia 2022 r.

Ministerstwo Infrastruktury
RPW/43193/2022 P
Data: 2022-08-16

Pan

Andrzej Adamczyk

Minister Infrastruktury

ul. Chałubińskiego 4/6

00 – 928 Warszawa

Dotyczy: *projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*

PETYCJA

Działając imieniem Polsko-Austriackiej Fundacji "Spichlerz Galicyjski" Rodziny Kapustów z siedzibą w Sędziszowie Małopolskim, KRS: 0000592801, w ramach realizacji celów statutowych Fundacji, w szczególności § 8 pkt 15 i pkt 16 Statutu Fundacji, na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o *petycjach* (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 870), składam niniejszą petycję w interesie publicznym.

Przedmiotem petycji jest **konieczność uwzględnienia w aktualizowanym Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, budowy mokrego zbiornika przeciwpowodziowego „Góra Ropczycka” na rzece Budzisz i jednocześnie usunięcia z w/w Planu budowy suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Góra Ropczycka” na rzece Budzisz.**

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

Stosownie do art. 2 ust. 3 ustawy o *petycjach* wskazuję, że przedmiot niniejszej petycji dotyczy uwzględnienia w procedurze zmiany przepisów prawa, tj. Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, w sprawie dotyczącej życia zbiorowego mieszkańców powiatu ropczycko – sędziszowskiego oraz wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, jaką jest budowa mokrego zbiornika przeciwpowodziowego „Góra Ropczycka” na rzece Budzisz, a mieszcząca się w zakresie zadań i kompetencji Ministra Infrastruktury.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy o *petycjach*, Fundacja wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej danych osobowych Fundacji, jako podmiotu wnoszącego petycję.

Fundacja przypomina, że Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty w drodze rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w *sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy* (Dz. U. 2021, poz. 1615) jasno wskazuje, że **„poprawie i przywracaniu naturalnych warunków obiegu wody służą także działania na rzecz wzmocnienia naturalnej retencji, w tym z zastosowaniem rozwiązań technicznych. Zarządzanie ryzykiem suszy oparte na powyższych założeniach przyczyni się nie tylko do zmniejszenia się skali zagrożenia i ryzyka powodowanego suszą. Ponadto skutkować będzie zmniejszeniem niedoborów wody (ograniczeń w dostępie do wody na skutek działań antropogenicznych), wzmocnieniem ochrony przeciwpowodziowej czy poprawą stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że podejście proaktywne jest równocześnie działaniem na rzecz ograniczania (mitygacji) zmian klimatu. Niezbędna jest więc synergia działań podejmowanych w celu minimalizacji łącznego ryzyka powodzi i suszy, przy optymalizacji kosztów”**. Fundacja uważa, że tylko i wyłącznie budowa mokrego zbiornika „Góra Ropczycka” zminimalizuje jednocześnie ryzyko powodzi, jak również suszy.

W Planie przeciwdziałania skutkom suszy Minister Infrastruktury słusznie zauważył, że **„zbiorniki retencyjne zapewniają zaopatrzenie w wodę, gromadząc jej nadwyżki w okresach nadmiaru i w sposób sterowany zasilając rzeki w okresie suszy, a jednocześnie zapobiegają skutkom powodzi”**.

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

Mając na uwadze powyższe stwierdzenia zawarte w Planie przeciwdziałania skutkom suszy, Fundacja wyraża ogromne zdziwienie i zaniepokojenie, że w poz. 347, numer działania: W_GWW_992 projektu *Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły* Minister Infrastruktury przewidział zadanie: *„Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Góra Ropczycka” na rzece Budzisz, na terenie m. Sędziszów Małopolski, Góra Ropczycka, Zagorzyce, gm. Sędziszów Małopolski, woj. podkarpackie”*.

Fundacja przypomina, że Raport oddziaływania na środowisko opracowany w 2011 r. przez firmę z Bielska-Białej na zlecenie Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie wskazał, że budowa mokrego zbiornika jest wariantem najbardziej optymalnym spośród zaproponowanych przez inwestora: *„(...) planowana budowa zbiornika retencyjnego na rzece Budzisz jest celowa i racjonalnie uzasadniona, a korzyści płynące z istnienia zbiornika ogromnie przekroczą ewentualne krótkotrwałe i nieznaczne niedogodności, wynikające z jego budowy jak również eksploatacji”* (str. 96 opracowania).

Również Pełnomocnik Rządu do spraw Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły w 2012 r. na tzw. 'konferencji powodziowej' w Sędziszowie Małopolskim mówił, że m.in., że *„(...) jeżeli ma być pięć zbiorników czy tam dwanaście zbiorników – no to przecież aż się prosi, żeby wykorzystać przy okazji te zbiorniki dla innych celów, a nie tylko przeciwpowodziowych. To państwu pomoże również finansowo. Przecież to nie są inwestycje, do których trzeba dopłacać (...)”*. Zważywszy, że zbiornik ten położony jest jedynie 16 km od granic Rzeszowa, który pretenduje do miana aglomeracji i która nie ma tego typu zbiorników.

Dowód:

- nagranie video przy rozdziale „Fakt nr 17” dostępne na stronie internetowej:

<https://www.jeziorosedziszowskie.pl/index.php/suchy-polder>

Zdaniem Fundacji, w „pocovidowej mgle”, sytuacji geopolitycznej kraju i stanu wojny u sąsiadów, miliardowymi stratami w gospodarce i w rolnictwie, szalejącej inflacji w Polsce i na całym świecie, w gminie Sędziszów Młp. zmieniono koncepcję budowy mokrego zbiornika na suchy polder i ten temat się kultywuje pomimo, że suchy zbiornik chroni tylko

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów

ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

przed powodzią. Zdaniem Fundacji, mokry zbiornik retencyjny ochroni przed powodzią, przed suszą oraz wpłynąby korzystnie na rozwój gminy oraz całego regionu. Z Planu przeciwdziałania skutkom suszy wynika przecież, że **„istotne znaczenie dla zwiększania retencji sztucznej ma budowa zbiorników wodnych. Szczególnie budowa tych, (...), jako jeden z celów realizacji (główny bądź dodatkowy), wskazano retencję, ochronę przed suszą oraz zwiększenie retencji korytovej i dolinowej, przez budowę, przebudowę lub remont urządzeń piętrzących”**.

Przecież w Planie przeciwdziałania skutkom suszy Minister Infrastruktury trafnie przewidział m.in. **„zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy”**, oraz że **„retencja sztuczna jest kształtowana głównie przez budowę zbiorników wodnych, których celem jest magazynowanie wody w okresach wezbrań i możliwość jej wykorzystania w okresach niedoborów”**. Z tych zapisów wynika, że właśnie budowa mokrego zbiornika retencyjnego bardzo dobrze wpisuje się w działania tego Planu.

Fundacja w pełni zgadza się z Ministrem Infrastruktury, który w Planie stwierdził, że **„aby móc skutecznie przeciwdziałać skutkom suszy, należy działać komplementarnie, tj. należy realizować zarówno działania techniczne, polegające na realizacji inwestycji w dużą i małą retencję, działania w naturalną retencję – przywracając i chroniąc m.in. mokradła czy zwiększając retencję korytową, jak i działania nietechniczne, polegające na kształtowaniu dobrych postaw i edukowaniu społeczeństwa oraz na budowaniu systemów monitoringu i reagowania na zjawisko suszy”**.

Z Planu przeciwdziałania skutkom suszy wynika także, że Minister Infrastruktury przeanalizował ponad 60 dokumentów planistycznych, programów i strategii powstałych na różnych szczeblach administracji i pochodzących z różnych sektorów gospodarki i uznał Pan, że **„analizowane dokumenty w wielu przypadkach zawierały działania przyczyniające się do przeciwdziałania skutkom suszy, czy to przez zwiększenie retencji, zwiększenie zasobów dyspozycyjnych, poprawę świadomości społecznej, czy też ograniczenie strat w rolnictwie czy ich kompensację”**. Oznacza to, że sam Minister Infrastruktury dostrzega pilną potrzebę budowy nie suchych, a mokrych zbiorników retencyjnych. Fundacja przypomina, że o potrzebie retencjonowania wody mówią także wszyscy hydrologi, ministrowie wraz z Prezydentem RP Andrzejem Dudą - chociażby w kontekście programu „Moja Woda”, który

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

de facto jest pomysłem Polsko-Austriackiej Fundacji "Spichlerz Galicyjski", a przejętym przez osoby, które później wdrożyły ten pomysł na szczeblu ministerialnym.

Podsumowując, Minister Infrastruktury zauważa w Planie przeciwdziałania skutkom suszy, że **„niezbędne jest komplementarne wdrażanie, w skali zlewni oraz obszaru dorzecza, zarówno działań technicznych, jak i nietechnicznych służących kształtowaniu zasobów wodnych, wspartych instrumentami planowania przestrzennego, gospodarowania gruntami i wodami, ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz terenów podmokłych, a także instrumentami służącymi osiągnięciu celów środowiskowych”**.

Ponadto, Pani Anna Moskwa – obecny Minister Klimatu i Środowiska w odpowiedzi z dnia 25 maja 2020 r. na interpelację poselską nr 5310, stwierdziła przecieź, że **„zmierza do tego, aby od początku procesu inwestycyjnego przygotowywać do realizacji zbiorniki mokre, które oprócz znaczenia przeciwpowodziowego będą pełnić szereg innych funkcji – przede wszystkim retencyjną, rekreacyjną, gospodarczą, energetyczną oraz żeglugową, co wpisuje się w politykę zrównoważonego rozwoju i racjonalnego gospodarowania wodami”**.

Dowód:

- odpowiedź na interpelację poselską nr 5310 dostępną pod adresem:

<https://sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BPZ9ET>

Ponadto, na briefingu prasowym wojewody podkarpackiego Ewy Leniart i dyrektora RZGW w Rzeszowie Małgorzaty Wajdy w dniu 26 lutego 2021 r., Małgorzata Wajda dostrzegła potrzebę budowy przede wszystkim mokrych zbiorników retencyjnych i stwierdziła, że **„Wody Polskie działają wielopłaszczyznowo – nie tylko rozbudowują i budują obwałowania, ale też przygotowują do realizacji zbiorniki retencyjne, zbiorniki suche oraz zbiorniki mokre z rezerwą powodziową. Takim przykładem jest zbiornik Kąty – Myscowa, który będzie spełniał zarówno zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, ale przede wszystkim zapewni wodę zdatną do picia mieszkańcom gmin położonych wzdłuż Wisłoki poprzez regulację przepływów”**.

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

Dowód:

- notatka z briefingu prasowego z dnia 26 lutego 2021 r. dostępnego pod adresem:

<https://rzeszow.uw.gov.pl/aktualnosci/poprawa-infrastruktury-przeciwpowodziowej-podsumowano-dotychczasowe-dzialania/>

Fundacja uważa, że należy pilnie zaniechać koncepcji budowy suchego polderu w Górze Ropczyckiej, gmina Sędziszów Młp., woj. podkarpackie, na rzecz budowy mokrego zbiornika retencyjnego. Ekonomia, rozwój i gospodarka w obecnym czasie powinny być priorytetem w kraju. W okresie kataklizmu suszy, gdzie w gminie Sędziszów Młp. nie wykonano map terenów zalewowych i po 6 latach ich również nie zaktualizowano, **czyli ewidentnie nie wyznaczono terenów zalewowych**, więc jeszcze raz wnioskodawca podkreśla, jak zatem można wydawać pieniądze na suchy polder, który chroni tylko przed powodzią i to właśnie w okresie potężnej suszy.

Na stronie internetowej https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP dostępne są mapy zagrożenia powodziowego opracowane dla całego kraju. Tych map nie ma w przypadku gminy Sędziszów Młp. O tym, że w gminie Sędziszów Młp. nie zostały wyznaczone tereny zalewowe wynika nawet z pisma Gminy Sędziszów Młp. z dnia 21 lipca 2016 r., znak: OŚiGN.6332.17.2016.RO. Brak wyznaczenia terenów zalewowych Najwyższa Izba Kontroli zarzuciła gminie Sędziszów Młp. w raporcie z dnia 26 marca 2014 r., znak: LRZ-4101-01-00/2013.

Fundacja przypomina także, że w miejscowościach powyżej planowanego suchego zbiornika, tj. Szkodna, Budzisz i największej wiosce w gminie - Zagorzyce nie ma do dzisiaj kanalizacji sanitarnej, zaś mieszkańcy odprowadzają ścieki do tejże rzeki Budzisz. W decyzji z dnia 23 lipca 2021 r. o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, znak: N-VIII.7820.3.5.2020, Wojewoda Podkarpacki wprost informuje, że „woda do projektowanego stałego zbiornika wodnego znajdującego się w czaszy suchego zbiornika, będzie wprowadzana m.in. poprzez rów. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, rów jest urządzeniem wodnym, które prowadzi wody opadowe, roztopowe, gruntowe oraz wezbraniowe. Wobec powyższego wodami tymi zasilany będzie stały zbiornik

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

wodny” (str. 26 decyzji). Wobec powyższego, według Fundacji, ściekami zasilany będzie stały zbiornik w czaszy suchego zbiornika i będzie to zdaniem wnioskodawcy „szambo”.

Zdaniem Fundacji, budowa na rzece Budzisz suchego zbiornika spowoduje, że suchy zbiornik stanie się de facto „szambem” o bardzo dużym zagrożeniu epidemiologicznym. Trzeba jeszcze przypomnieć, że w gminie Rymanów, woj. podkarpackie, kilka lat temu powstał suchy polder “Flora”. Zapora ziemna ma tam długość 628 metrów przy 7 metrach wysokości, czasza tego polderu zajmuje powierzchnię 68,3 ha, czyli o 10 ha większy i kosztował około 3,7 mln zł. Z kolei suchy zbiornik „Góra Ropczycka” w Sędziszowie Młp. ma mieć zapórę ziemną długości 468 metrów, przy 6 metrach wysokości i powierzchnię 58 ha, a jego budowa ma kosztować ponad 42 mln zł ! (informacja uzyskana w trybie dostępu do informacji publicznej). Cena ta była sprzed 10 lat, a teraz była już Dyrektor Wód Polskich w Rzeszowie Małgorzata Wajda powiedziała, że koszt ten obecnie będzie kilkaset procent większy, czyli można domniemywać, że będzie to grubo ponad 100 mln zł. Jeżeli nie ma terenów zalewowych, to trzeba się zastanowić, czy jest sens wydawać ponad 100 mln zł na inwestycję (suchy polder), która chroni tylko przed powodzią.

We wrześniu 2017 r. na wniosek Polsko-Austriackiej Fundacji "Spichlerz Galicyjski" Gmina Sędziszów Młp. przeprowadziła referendum, w którym 80% uprawnionych do głosowania mieszkańców opowiedziało się za mokrym zbiornikiem, a 20% za suchym polderem. Mimo to, ani administracja rządowa, ani samorządowa nie wzięły głosu mieszkańców pod uwagę.

W związku z tą sytuacją Fundacja walczy od wielu lat o przywrócenie budowy mokrego zbiornika Góra Ropczycka na bazie koncepcji programowej 6 gmin z 2008 r. pn.: „*Koncepcja programowo – przestrzenna ochrony przed powodzią zlewni rzeki Wielopolka wraz z dopływami na terenie gmin: Wielopole Skrzyński, Ropczyce, Sędziszów Małopolski, Iwierzyce, Ostrów, Dębica, województwo podkarpackie*”. Ta koncepcja była przemyślana i była kontynuacją słusznej koncepcji, która powstała 30 lat temu.

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski

Fundacja działa w interesie całej społeczności lokalnej i uważa, że w okresie tak potężnej suszy trwającej wiele lat budowa mokrego zbiornika retencyjnego „Góra Ropczycka” na rzece Budzisz ochroni nie tylko przed powodzią, ale również przed suszą oraz przyczyni się do szeroko pojętego rozwoju nie tylko gminy, ale i całego Podkarpacia.

PREZES FUNDACJI

.....

www.spichlerzgalicyjski.org, e-mail: spichlerzgalicyjski@gmail.com, tel.: 605 050 299

Polsko-Austriacka Fundacja „Spichlerz Galicyjski” Rodziny Kapustów
ul. Letnia 34, 39-120 Sędziszów Małopolski